

e-Posta :“Forward” ve “Spam Mail”ler

Bilg. Müh. Berhan SOYLU
berhan.soylu@emo.org.tr

e-Posta, artık işlerimizi kolaylaştıran, arkadaşlarımızla haberleştiğimiz, duygularımızı paylaştığımız, faturalarımızı aldığımız yegâne iletişim aracımız olmuştur.

e-postalar, iş hayatımızda önemli bir yeri olmakta ve resmi yazışmalarda gittikçe geçerliliği artmaktadır. Bu kadar çok kullanılan bir araç olmasının yanında en düşük maliyetli iletişim yolu olması, sektörel anlamda yaygınlığını arttırmaktadır. Bu yaygınlık, popülerliği artan her sektör gibi, riskleri de beraberinde getirmektedir. Bu riskleri; zaman kaybı, işlerlik kaybı (e-posta hesabının kullanımının zorlaşması), dolaylı olarak oluşan maddi ve manevi zararlar gibi başlıklara bölebiliriz.

e-Posta Hakkında Bilmemiz Gereken Temel Bilgiler

e-Posta adresi (e-Posta hesabı, e-mail adresi/hesabı/account): e-mektup alışverişi sırasındaki kimliğimizdir. Adresler dünyada tektir. Örneğin, berhan.soylu@emo.org.tr adresi sadece bir kişindir. E-Postaları diğer internet adreslerinden ayırt eden temel özellik, içindeki “@” karakteridir. Bu karakterin solun-daki kısım, bizim ismimiz gibi bizi tanımlar. Sağındaki kısım ise soyadımızın ailemizi tanımladığı gibi, bize bu e-Posta hizmetini veren kuruluşu tanımlar. Yani sağdaki kısmın başına “www.” yazdığımız takdirde genellikle bu hizmeti veren kuruluşun internet adresini elde etmiş oluruz (www.emo.org.tr). Bu e-Posta adreslerinin güvenlik açısından bir de şifresi bulunur. Bu şifre, bu hesabı bizim kullanıp kullanmadığımızdan emin olmak içindir.

e-Posta hizmeti: Bu iletişim aracını kullanmamız için bize verilen hizmettir. Bu ücretsiz veya ücretli olabilir. Bu hizmeti bize ücretsiz veren firmalar

(www.gmail.com, www.hotmail.com, www.yahoo.com, www.mynet.com, vb..), giderlerini bize göstermeyi hedefledikleri reklamlar sayesinde karşılırlar. Ücretli hizmet veren kuruluşlar ise hosting (web sitesi alan adı ve alanı kiralayan) kuruluşlarıdır. Bu hizmeti kullanmamızı sağlayan (e-Mektup okuma/yazma, alıp/gönderme) bu ücretli veya ücretsiz hizmet veren kuruluşlardır.

e-Mektup(e-Posta): 6 bilmemiz gereken bölümden oluşur. Postayı gönderen kişi (from), posta gönderilen kişi(to) yani biz, gönderilme zamanı (date), konu (subject), gönderilen mesaj ve ek dosyadan(attachment) oluşur.

Risklere Genel Bakış ve Çözüm

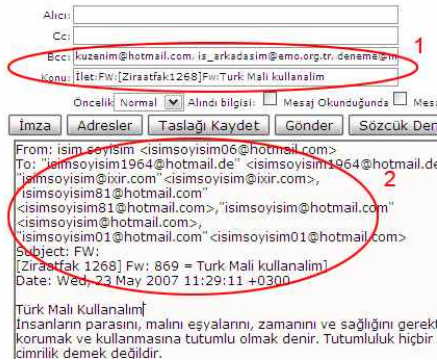
e-Postanın insanlara ulaşmadaki getirdiği kolaylık, dolandırıcılık sektöründe yeni bir çağ başlatmıştır. Gönderilen yanıltıcı postalar(bankalar tarafından yollanmış gibi phishing) maddi ve manevi zararlara yol açmaktadır. Bu tarz tehlikelerin önlemi dikkat ve profesyonel ürünlerden geçmektedir. Her zaman için bu iş ile ilgilenen uzman kuruluşlara danışılmalıdır. Ayrıca e-posta yolunun bu kadar yaygın oluşu ve maliyetinin düşük oluşu, reklam sektöründe yeni bir yol açmıştır. Fakat fazlaca gelen reklamlar artık insanlara kalabalık posta kutularına ve zaman kaybına yol açmaktadır. Biz istemediğimiz halde gönderilen reklam amaçlı e-postalara “Spam” adı verilir. Peki bu e-postalar bize nasıl gönderilmektedir ve e-posta adreslerimizi nasıl öğrenmektedirler. Bunun en yaygın yolu “Forward Mail”lerdir. Yani arkadaşlarımız tarafından (e-Posta adresimizin bulunduğu kişiler)

bize iletilmiş, ama önce onlara başkaları tarafından yollanmış eğlence, mizah, propaganda, yardım çağrıları, uyarılar gibi postalardır. Bu isme sahip olmasının sebebi ise; bir başkasına, bize gelen bir postayı iletmek için "Forward" veya "İlet" düğmesini kullanıyor olmamızdır. Bu şekilde bir postanın yönlendirilmesinde, postanın mesaj kısmına, o postanın geldiği bir önceki kişilerin adresleri eklenir. Diğer bir kişiye iletmeye teşvik edici postalar iletildikçe, içerisinde yüzlerce adres barındırmaya başlar. Bazı pornografik içerikli siteler, reklam yapan siteler, çoğunlukla dolandırıcılık ile para kazanan siteler e-posta adresleri listesi satın almaktadır. Örneğin 100.000 tane e-posta adresini bir kaç yüz veya bir kaç bin dolara satın almaktadır. Bu adresleri toplayan kişiler, insanların duygularını, bütçelerini ve korkularını kullanarak bu işten rant elde etmektedir. Bunu internette çoğu asparagas olan haberleri e-posta yolu ile bu amaçla yayarak yapmaktadırlar. Bir kaç örnek inceleyelim; "MSN Messenger(R) paralı olacak" ya da "belirli bir tarihte rus hackerlar saldırı yapacak dikkatli olunuz, bunu ne kadar kişiye forwardlarsanız o kadar az zarar olur" veya "bunu 10 kişiye yollayın dileğiniz kabul olsun", "Türkiye'deki bor kaynakları", "şu zamanda şu kadar tekerlekli sandalye gelmektedir, bunu herkese iletiniz, ihtiyacı olan çıkabilir" konularını içeren postaları örnek olarak verebiliriz.

Bu tarz e-postalar arasında asparagas olanlar yanında doğru olanlar veya iletmeye değer gördüklerimiz olabilir. Fakat iletirken dikkat etmemiz gereken belli bir kaç nokta vardır. Bu şekilde (komik postalar, powerpoint sunumlar içeren, duyurular içeren, kan bağıışı duyuruları, haberler) gelen yani "forward" lanarak gelen her postanın forward bilgisini silip postalamak bu korsanlığı önleyebilmektedir. Forward bilgisini silmenin bir kaç yolu vardır;

Bize gelen postanın sadece iletmek istediğimiz kısmını kopyalayıp (metni seçtikten sonra üzerine farenin sağ tuşu ile tıklayıp "kopyala" veya "copy"yi seçmek) yeni bir e-posta oluşturup mesaj yazılacak yere yapıştırmak (sağ tıklayıp "yapıştır" veya "paste"i seçmek) bir seçenektir.

Diğeri ise; e-posta mesajı yazılan yerdeki göndermek istediğimiz bilgiler haricindeki tüm bilgileri silmek ve postanın konu kısmındaki posta ile ilgisi olmayan tüm bilgileri (fwd, mail adresleri) silmektir. Ve bunun yanında e-postayı birden fazla kişiye gönderiyorsak, gönderilen kişilerin, bu e-posta başka kimlere gitmiş bilgisini görmemesi için adresleri "Alıcı" (to) kısmına değil de "bcc" (gizli/blind carbon copy) kısmına yazmamız e-postanın toplu adres içermesini engeller.

Şekil-1

Örnekleme gerekirse Şekil 1'de; 1 numara ile gösterilen bölümde, eğer ki postayı birden fazla kişiye yollayacaksa ve bu kişilerin postanın yollandığı kişilerin adreslerini görmesini istemiyorsak; yani postanın toplu adresler içermesini istemiyorsak adresleri "Bcc" (gizli) kısmına yazmalıyız. Ayrıca bu özellik, kişilerin postanın sadece şahsına yollandığını düşünmesini amaçlar. Ve "Konu" (subject) kısmında ise konu haricindeki diğer kısımları silmeliyiz. Yani "İlet", "Fw" veya bir posta grubu ismi gibi yazıları silmeliyiz. e-Posta grubu isminin orada yer alması, öyle bir e-posta grubunun olduğunun kanıtıdır. Bu da bir grup dolusu adres

demektir. 2 numara ile gösterilen yerde ise, bu postanın daha önce gönderildiği kişilerin adresleri yer alır. Bu kısmı silmeliyiz.

Bu toplanan e-posta adresleri listesinin içinde adresimizin bulunmaması, spam postalardan korunmamıza yetmemektedir. Bu şekilde dolaylı yoldan spam e-postalardan korunmanın yanında; internet üzerinde e-posta adresleri arayan küçük programcıklardan da korunmamız gerekmektedir. Bunu yapabilmemizin tek yolu bir e-posta adresinin e-posta adresi olduğunun kolayca anlaşılmasını engellemektir. "berhan.soylu (at) emo.org.tr" şeklinde bir adresin e-posta adresi olduğunu bizler anlayabiliriz ("@" yerine sıklıkla kullanılanlar: "-", "~",) fakat internette dolaşan ve e-posta adresi toplayan korsan programcıklar anlayamaz. Yani bir internet sayfasına, üye olduğumuz bir siteye e-posta adresimizi yazarken "@" karakterini kullanmaktan kaçınmalıyız.

Günümüzde iletişim, bilgilendirme ve bilgilendirilme ihtiyacımızı en hızlı ve en maliyetsiz biçimde gerçekleştirmemizi sağlayan e-posta teknolojisinin sadece amacı için kullanılması, bu şekilde dikkat etmek ve bir takım basit önlemler almaktan geçmektedir. Tanıdığımız kişilerden gelen e-postaları açmadan ve beraberinde gelen ek dosyaları açmadan bir kere daha düşünelim, e-posta içeriklerinin doğruluğu konusunda araştırmacı ve titiz davranalım. Çünkü e-Posta; kolay ve maliyetsiz olmasının yanında, suistimal edilmesi en kolay teknolojilerden bir tanesidir.

